

بسمه تعالی
معاونت آموزش
دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد آموزش شایستگی

انجام عملیات کمک‌های اولیه

گروه شغلی

بهداشت و ایمنی

کد ملی آموزش شایستگی

۳۲۵۷-۴۷-۰۴۴-۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی شایستگی : ۱-۴۴-۰۴۷-۳۲۵۷

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی :
علی موسوی مدیرکل دفتر طرح و برنامه های درسی
رامک فرح آبادی معاون دفتر طرح و برنامه های درسی
زیبا یآوری مسئول گروه بهداشت و ایمنی

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد شغل و آموزش شایستگی :

- اورژانس تهران پایگاه میدان توحید
- شرکت سلامت تفریح کوروش

فرآیند اصلاح و بازنگری :

-
-

کلیه حقوق مادی و معنوی این استاندارد متعلق به سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور بوده و هرگونه سوء استفاده مادی و معنوی از آن موجب پیگرد قانونی است .

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران ، خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور ، پلاک ۹۷

تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۷ - ۶۶۹۴۴۱۲۰

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی : Daftar_tarh@irantvto.ir

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	امیر صادقی سنابادی	لیسانس	پرستاری	پرستار اورژانس تهران	۱۲ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ۰۹۱۲۲۴۵۱۹۸۸ ایمیل : آدرس : میدان توحید- پایگاه اورژانس
۲	علی جانکی نمبی	کاردان	فوریت‌های پزشکی	تکنسین اورژانس تهران	۵ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ۰۹۱۲۴۱۵۴۲۴۴ ایمیل : آدرس : اورژانس تهران پایگاه کمیل
۳	پریسا مختاری اقدمی	لیسانس	پرستاری	پرستار اورژانس بیمارستان روزبه و آتیه	۸ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ۰۹۱۲۲۴۵۱۹۸۸ ایمیل : آدرس : شهرک غرب بیمارستان آتیه
۴	فاطمه پاکزاد	لیسانس	پرستاری	پرستار اورژانس بیمارستان لولاگر	۵ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ۰۹۳۷۴۸۶۳۶۰۱ ایمیل : آدرس : خ خوش نرسیده به آذربایجان بیمارستان لولاگر
۵	ایمان ایزدپناه	پزشکی	طب اورژانس	پزشک بیمارستان	۵ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ۰۹۱۲۶۸۸۱۴۶۷ ایمیل : آدرس : خ ستارخان خ نیایش بیمارستان امیرالمومنین

تعاریف اصلاحات محتوایی :

استاندارد شغل : مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود .

استاندارد آموزش : نقشی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل : به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل : بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ، ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش : حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به اهداف کلی و رفتاری یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی : حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .
کارورزی : کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود . (مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک یا با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد) .

ارزشیابی : فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان : حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی : توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش : حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت : حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش : مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی : مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی : ملاحظاتی است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد .

هدف کلی : تبیین استاندارد در قالب یک فعالیت هدفمند است یعنی هدف اصلی از آموزش این شغل چیست ؟ (مثال : در عنوان مکانیک خودرو ، هدف کلی : توانایی تعمیر کلیه اشکالات موتور خودرو را داشته باشد) .

هدف رفتاری : آن دسته از اهدافی هستند که ناظر بر هدف کلی فعالیتی را به صورت عملیاتی تعریف می کنند . (مثال : تنظیم موتور ماشینی را انجام دهد . تنظیم کاربراتور ماشینی را به طور عملی انجام دهد) .

نام شغل شایستگی :
انجام عملیات کمکهای اولیه
شرح شغل شایستگی :
انجام عملیات کمکهای اولیه شایستگی است درحوزه بهداشت و ایمنی که با کارهایی از قبیل ارزیابی مصدوم، احیاء قلبی - ریوی، کنترل شکستگی و آسیب های عضلانی و آتل بندی، جلوگیری از خونریزی و بانداژ کردن زخم در ارتباط می باشد.
ویژگی های کارآموز ورودی :
حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره اول متوسطه (پایان دوره راهنمایی) حداقل توانایی جسمی : توانایی استفاده از دو دست و سلامت کامل روانی مهارت های پیش نیاز این استاندارد : ندارد
طول دوره آموزش :
طول دوره آموزش : ۱۹ ساعت - زمان آموزش نظری : ۸ ساعت - زمان آموزش عملی : ۱۱ ساعت - کارورزی : - ساعت - زمان پروژه : - ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)
- کتبی : ۲۵٪ - عملی : ۶۵٪ - اخلاق حرفه ای : ۱۰٪
صلاحیت های حرفه ای مربیان :
پزشک عمومی یا کارشناس پرستاری یا کاردانی فوریت‌های پزشکی با ۲ سال سابقه کار مرتبط در اورژانس پیش بیمارستانی

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

اقدامات اولیه ساده در جهت حفظ جان مصدوم که مانع از مرگ و یابدتر شدن اوضاع مصدوم و کاهش عوارض ناشی از آسیب تا رسیدن نیروی امدادی گردد.

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

- **First Aid Operations**

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

- امدادگر حوادث

-

-

-

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت شناسی و سطح سختی کار :

الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب

ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت

ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور

د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد شایستگی

– کارها

ردیف	توانایی ها
۱	ارزیابی مصدوم
۲	احیاء قلبی – ریوی
۳	کنترل شکستگی و آسیب های عضلانی و آتل بندی
۴	جلوگیری از خونریزی و بانداز کردن زخم

استاندارد آموزش

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان: ارزیابی مصدوم
	جمع	عملی	نظری	
	۳	۲	۱	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
میز مربی				دانش : - روشهای بررسی مدیریت صحنه حادثه - روشهای ارزیابی مصدوم
صندلی مربی		۰/۵		
صندلی کارآموز		۰/۵		
لب تاپ یا کامپیوتر				
تخته وایت برد				
ماژیک				مهارت : - مدیریت صحنه حادثه - ارزیابی مصدوم - کنترل علائم حیاتی - انجام معاینات اولیه مصدوم
تخته پاک کن		۰/۵		
دستگاه کنترل فشارخون		۰/۵		
گوشی پزشکی		۰/۵		
چراغ قوه		۰/۵		
دستکش معاینه پزشکی				نگرش : - رعایت اخلاق حرفه ای - دقت در نجات جان مصدوم - صرفه جویی در زمان - ایجاد آرامش مصدوم و محیط اطراف آن
ماسک صورت				ایمنی و بهداشت : - استفاده از وسایل حفاظت فردی هنگام کار - جلوگیری از انتقال عفونت و بیماریهای واگیردار
فیلم آموزشی				توجهات زیست محیطی : - تفکیک مناسب پسماند و دفع صحیح مواد زائد

استاندارد آموزش

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان: احیاء قلبی - ریوی
	جمع	عملی	نظری	
	۶	۴	۲	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
میز مربی				دانش:
صندلی مربی			۰/۵	- علل و بروز خفگی
صندلی کارآموز			۰/۵	- روش بازکردن راه هوایی تنفسی
لب تاپ یا کامپیوتر			۰/۵	- روشهای ماساژ قلبی
تخته وایت برد			۰/۵	- مبانی احیاء قلبی - ریوی
ماژیک وایت برد			۰/۵	
تخته پاک کن				مهارت:
نیم تنه آدمک احیاء		۱		- باز کردن راه هوایی تنفسی
دستکش معاینه پزشکی		۰/۵		- انجام تنفس دهان به دهان
فیلم آموزشی		۱		- انجام صحیح ماساژ قلبی
کیسه فریزر		۱/۵		- انجام صحیح احیاء قلبی - ریوی (CPR)
				نگرش:
				- رعایت اخلاق حرفه ای
				- دقت در نجات جان مصدوم
				- صرفه جویی در زمان
				- ایجاد آرامش مصدوم و محیط اطراف آن
				ایمنی و بهداشت:
				- استفاده از وسایل حفاظت فردی هنگام کار
				- جلوگیری از انتقال عفونت و بیماریهای واگیردار
				توجهات زیست محیطی:
				- تفکیک مناسب پسماند و دفع صحیح مواد زائد

	زمان آموزش			عنوان: کنترل شکستگی و آسیب های عضلانی و آتل بندی
	جمع	عملی	نظری	
	۴	۲	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
میز مربی				دانش :
صندلی مربی			۰/۵	-انواع آسیبهای عضلانی
صندلی کارآموز			۰/۵	-انواع آسیب های اسکلتی
لب تاپ یا کامپیوتر			۰/۵	-روش های درست کردن آتل
تخته وایت برد			۰/۵	-روشهای آتل بندی
ماژیک وایت برد				مهارت:
تخته پاک کن				-قراردادن عضو آسیب دیده در وضعیت صحیح
باند پزشکی		۰/۵		-درست کردن آتل
آتل چوبی		۰/۵		-بستن صحیح آتل
آتل سیمی		۱		
آتل گردنی				نگرش :
قیچی				-رعایت اخلاق حرفه ای
				-دقت در نجات جان مصدوم
				-صرفه جویی در زمان
				-ایجاد آرامش مصدوم و محیط اطراف آن
				ایمنی و بهداشت :
				-استفاده از وسایل حفاظت فردی هنگام کار
				-جلوگیری از انتقال عفونت و بیماریهای واگیردار
				توجهات زیست محیطی :
				-تفکیک مناسب پسماند و دفع صحیح مواد زائد

استاندارد آموزش

– برگه ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان: جلوگیری از خونریزی و بانداژ زخم
	جمع	عملی	نظری	
	۶	۳	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
میز مربی				دانش :
صندلی مربی			۰/۵	-انواع خونریزی
صندلی کارآموز			۰/۵	-انواع زخم و سوختگی ها
لب تاپ یا کامپیوتر			۰/۵	-انواع گزش ها
تخته وایت برد			۱	-روشهای جلوگیری از خونریزی
ماژیک وایت برد			۰/۵	-روشهای بانداژ زخم
تخته پاک کن				مهارت:
باند ساده				-کنترل خونریزی
باند کشی		۱		-کنترل سوختگی
گاز غیر استریل		۱		-انجام صحیح بانداژ زخم
گاز استریل		۱		
چسب				نگرش :
قیچی				-رعایت اخلاق حرفه ای
بتادین				-دقت در نجات جان مصدوم
				-صرفه جویی در زمان
				-ایجاد آرامش مصدوم و محیط اطراف آن
				ایمنی و بهداشت :
				-استفاده از وسایل حفاظت فردی هنگام کار
				-جلوگیری از انتقال عفونت و بیماریهای واگیردار
				توجهات زیست محیطی :
				-تفکیک مناسب پسماند و دفع صحیح مواد زائد

– برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد
۱	میز مربی	چوبی	۱ عدد
۲	صندلی مربی	چرمی ساده یا چرخدار	۱ عدد
۳	صندلی کارآموز	چوبی دسته دار	۱۵ عدد
۴	تخته وایت برد	سفید	۱ عدد
۵	لپ تاپ	استاندارد ، معمولی	۱ دستگاه
۶	نیم تنه آدمک احیاء	فبری بودن قفسه سینه	۱ دستگاه

– برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد
۱	چراغ قوه	جیبی	۲ عدد
۲	دستگاه فشارسنج	عقربه ای	۳ دستگاه
۳	گوشی پزشکی	دوطرفه ساده	۳ عدد
۴	آتل	چوبی	۵ عدد
۵	آتل فلزی	سیمی مشبک	۵ عدد
۶	آتل گردنی	نرم و دوتکه	۵ عدد
۷	قیچی	ساده	۲ عدد

– برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد
۱	گاز	غیر استریل	۱ بسته
۲	دستکش	پزشکی لاتکس	۱ بسته
۳	باند ساده	کنار بافته	۱ بسته
۴	باند کشی	متوسط	۵ عدد
۵	ماسک صورت	یکبار مصرف	۱ بسته
۶	ماژیک	وایت برد	۳ عدد
۷	بتادین	متوسط	۱ عدد
۸	تخته پاکن	وایت برد	۱ عدد
۹	کیسه فریزر	پلاستیکی	۱ بسته

ردیف	نام کتاب یا جزوه	سال نشر	مؤلف / مولفین	مترجم / مترجمین	ناشر
۱	مبانی کمکهای اولیه	۱۳۸۳	رپ، مایکل	دکتر نادر سید رضوی	موسسه علمی کاربردی هلال احمر
۲	اصول کمکهای اولیه و احیاء	۱۳۸۷	دکتر سیده زیبا ایوبیان		موسسه علمی کاربردی هلال احمر